

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egyen száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek mely 3 egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájaiban, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Parlamentí beke.

Véget ért a háború s a parlamenti tárgyalások ismét a rendes mederben folynak. Azaz, hogy még sem egészen a megszokott, rendes mederben, mert alig van rá példa, hogy a legbékésebb parlamenti állapotok mellett is ily gyorsított tempóban dolgozott volna a törvényhozási mechanizmus. A legfontosabb gazdasági és kulturális javaslatokat alig egy nap, alig néhány óra alatt letárgyalja a ház általános részvétlenség közepette. Őszintén bevalljuk, hogy a dolgoknak ez a fordulata sehogys sem tetszik nekünk, mert ha inparlamentárisnak s az alkotmány szellemével ellenkezőnek tartjuk az ok- és cél nélküli obstruálást, az ország drága idejének hiábavaló elfecsérlését, úgy hasonlóképpen a leghatározottabban el kell ítélnünk azt a rapszodikus, minden behatóbb vitát kerülő tárgyalási módot, mely a házban folyik mostanában s melynek a behatása alatt 100 milliónál is nagyobb összeget felölelő törvényjavaslatot is csak úgy gőzerővel hajszoltak keresztül a parlamenti procedurán.

S aki elfogulatlanul ítélkezik ebben a nagyfontosságú ügyben, annak akarva, nem akarva el kell ismernie, hogy az immár villamos erőre átalakított magyar parlamentnek tulgyors működéseért nem érheti felelősség a magyar kormányt.

Hibáztatni a kormányt csak az esetben lehetne, ha a rendelkezésére álló rövid időt a lehetőség határai között föl nem használta volna a legsürgősebb javaslatok letárgyalására. A mostani abnormalis helyzetért a felelősség egész sulya kizárólag az ellenzékre kell, hogy nehezedjék, mert az ellenzék eleve s régiesen tisztában volt a megoldásra váró feladatoknak sokaságával, fontosságával.

S ha nem volt benne az ellenzék eleve bizonyos, hogy obstrukciós viselkedésével megbuktathatja a kormányt, avagy megbonthatja a liberális párt egységét, akkor csakugyan nem volt érdemes, de nem is volt szabad a tárgyalások rendes menetét megakasztva, a mostanihoz hasonló állapotokat előidézni.

De hisz nemesak a kormányt és pártját nem tudta megbuktatni az ellenzék, hanem még a 16. §-t sem.

Az a csekély módosítás, a minek az elfogadásába a kormány kész volt bele menni, éppen csak arra szolgált, hogy az ellenzék visszavonulását lehetővé tegye, de az ellenzék nagy kudarcát az elfogadott módosítvány semmiképpen sem volt képes leplezni.

Valóban az egy néppárt kivételével egyetlen ellenzéki pártnak sines oka a dicsekvésre vagy a megelégedésre. Még szerencse, hogy Apponyi Albert legalább az utolsó pillanatban tudta megértetni

pártjával s az egész ellenzékkel, hogy ügyük nagyon rosszul áll, s hogy az obstrukció nem talál sem támogatásra, sem visszhangra a nagy közvéleményben.

S ha csak Apponyitól függött volna, a parlamenti béke már régen helyreállt volna mert ellenzéki körökben jól tudják, hogy Apponyi már hetekkel a kompromisszum létrejötte előtt azt javasolta az ellenzéki pártoknak a közös pártkonferencián, hogy ismerjék el nyíltan és leplezetlenül az ország színe előtt, hogy az egész vonalon meg lettek verve.

Apponyi szavai azonban akkor még nem voltak képesek elnémitani az ellenzéki terroristikát s a harez tovább folyt mindaddig, a míg már csak a föltétlen fegyverlerakás és a klotür között lehetett választania az ellenzéknek.

A kormány és a szabadelvű-párt tekintélye azonban esorbitatlanul került ki ebből az ádáz küzdelemből. A szabadelvű-párt újból megmutatta, hogy alkotni képes.

Az ellenzék legádázabb támadásai s ennek sokkal jobb ügyhöz méltó kitartása sem tudta meggyengíteni e pártelvhűségét s nem tudta megbolygatni a párt egységét.

Igaz, hogy különböző áramlatok jutottak ez alkalommal felszínre a szabadelvű-pártban. S sokan ebben a jelenségben már a pártbomlás biztos jeleit vélték

TÁRGZA.

A segesvári csata.

(Vége.)

Annyi hát egészen bizonyos, hogy akár az országoton futott, akár a hegy felé próbált az ugaron menekülni, mint gyalogos okvetlen ben maradt az orosz lovasság bekerítő gyűrűjében. Lengyel azt hiszi, hogy tovább is országoton menekült, mert midőn Kis-Bun irányában, hol az országot egy magaslatra fut fel, visszatekintett, az ut egyik kanyarulatában a költőt vélte látni, „a mint fedetlen fővel, szétereszett ingnyakkal, lengő zubbonyában” futott. Ez d. u. 5–6 órákor történt.

Másnap 1030 halottat temettek el részint a Fehéregyháza felett, részint az országot melletti sírokba. Utóbb Heydte, ki a halottak eltakarítását végezte, beszélt Keresztúron, hogy a csata után Lüders megtekintvén a csatatér, kilovagoltak Héjjasfalva felé az említett magaslatig s körülbelül azon hely táján, hol Lengyel utoljára látta Petőfit, egy halott feküdt az ut mellett, ki talán fel sem tűnt volna neki, a nadrága és zubbonya zsebeit kiforgatva s mellette szétszórt írásokat nem látott volna. A halott, a mint a lovaglás közben megfigyelhetette, szőke volt, hegyes alszakállal; egy dsidaszurás mellén érte. Ő leírások után azt hiszi, hogy Petőfi volt.

Abban a vélemények teljesen megegyezhetnek, hogy a költőnek Fehéregyháza és Héjjasfalva közt kellett elesnie. Oly helyzetben maradt el a futóktól,

honnan nem menekülhetett és foglyul sem esett, mert Skariatín eleste és a véres csata miatt bosszus ellenség az elért futókat leöldöste mind: különben is mint foglyot Segesvárt látták volna azután.

Ez a bizonytalanság lassanként egész mythoszt teremtett a költő haláláról, melynek többféle nyilatkozatai terjedtek el s találtak ideiglenes hitelt. Különösen kettő felemlítendő közülök. Egyik az, amit Vajna Sándor leírása szerint egy Szkurka nevű közhuszár beszélt el, ki a segesvári csatából még az nap tizenegy órára este Kóhalomba, a magyar táborhoz menekült. E szerint Szkurka az országoton menekülvén sebzett lován utolérte az egyedül gyalog hajdonfóval futó költőt, kegyelmebe emelte s vagy két puskalövésre vitte. Azonban négy lovas-muszka s az egyik lovas két kardesapást mért fejére. A második vágásra elesett; a földön még egy csapást mértek rá. Ez a csatatérről egy öreg ágyulövésre történt, az országot egyik kanyarulata előt.

A másikat számos előző s előző megezőfolt közlemény után gr. Haller József, ki mintegy harmincz évig kutatta a segesvári csata részleteit, 1888-ban írta le, midőn Vajna elbeszélése megjelent. Kutatásai szerint Zeyk Domokos volt az, a ki Petőfit a falu felső végén kegyelmebe, az országot baloldalán elterülő nagy réten át az ut melletti 50 holdnyi kukoriczába vitte. Petőfi itt maradt, ő az országotra ugratott, a hol orosz lovasokra talált, a kik hősi vé-

delem után leszúrták. Petőfi ekkor a kukoriczában maradván, a nagy rét és országot közti széles és magas töltés mellett futott tovább az országotnak a Küküllő felőlő oldalán; mert szemben a hegyen 280 holdnyi ugar lévén, arra nem menekülhetett.

Ezt az előadást 1888. októberében kiegészítette azzal, hogy utóbb a költőt a buni hidon látták, tehát a töltés mellett addig menekült; de a hid északi oldalán kozákok álltak útját; egyikök mellbe döfte s erre a Küküllőbe bukkott. Innen kimászván a fűzfásban egy téglahalom mellett húzódott meg s ott feküdt reggelig. Innen egy Csonta Juon nevű fejedelmi lakos szekeren augusztus 1-én a falun felül az országoton Héjjasfalva felé vitetvén magát, egy muszka közlegény még élve a jobb oldalon egy körülbelül 200 lépésnyire ázott sirba dobatta belé; oda temették el vagy 23 társát, köztük Zeyk Domokost is. Haller még azt is megírja, hogy a költő ekkor mit mondott? A sirból felkiáltott: „Ne temessetek el! Hiszen látjátok, hogy még élek. Meggyógyulhatok! Petőfi vagyok! Segítsenek!” — Az orosz szatona nem ismert irgalmat, betaszítá agódörbe s azt kiáltották utána: „Dögölj meg Kossuth-kutya!” — aztán hullákat dobáltak rá. Vámos György, ki a hullahordozó szekeret kísérte, felkiáltott erre: „Jaj Istenem! őket is eltemetnek!” Nem sokkal ezután Báder János segesvári száz polgár, rendeleire oltatlan meszet hintett rá a halottakra sajtán felhantolták a sirt.

Ezek a főbb részletek. A többiek, melyek szerint a költő külvé, lovon stb. esett el, bátran mellőzhetők. Hasonlóan mellőzhetők mindazon regék, melyek a költőt élőnek mondták, s hol itt, hol ott

fölfedezhetni. Pedig hát éppen a különböző áramlatoknak ez a jelentkezése tesz tanúságot a szabadelvű-pártban lüktető egészséges vérkeringésről.

De hisz furesa logikát is alkalmaz az ellenzék a kormányval és a szabadelvű-párttal szemben. Ha valamelyik miniszter nem reflektál a javaslatait támadó képviselők beszédjére, ha nem törekszik meggyengíteni s megezáfolni az ellenzéki vádakát, akkor azt mondják a miniszterről: Lám, mi már napok óta beszélünk, szónokolunk és vitatkozunk, de a miniszter mégsem reagál szavainkra. Ha pedig a miniszter aztán feláll s illő módon kivetkőzteti az ellenzéki argumentumokat tetszetős toilettjükből, akkor meg azért haragusznak a derék ellenzékiek, hogy a miniszter nemcsak beszél, de szavaival még provokálja is az ellenzékét. Tessék hát itt eleget tenni az ellenzék óhajainak.

Épp úgy, ha valamely javaslat tekintetében a liberális-párt föltétlen elismerést szavaz a kormánynak, akkor hamarosan ráfogják erre a pártra, hogy nem egyéb közönséges mamelukhadnál, melynek nincs semmi önállósága, nincs lelke s nincsen akarata.

Ha pedig bizonyos kérdések részleteit illetőleg a pártban különböző vélemények jutnak kifejezésre, akkor rögtön el akarnák hitetni a világgal, hogy a pártegység meg van bomolva, hogy legközelebb nagy szakadás lesz a pártban.

A való igaz pedig az, hogy az egységes elvi alapon álló szabadelvű-pártban az egyetértés és a kölcsönös bizalom sohasem volt nagyobb, mint most, a midőn Bánffy Dezső föltétlenül ura a helyzetnek.

A klotür behozatala körül kifejlődött erős, szellemi harcnak s a kölcsönös ka-

paczitálásnak sem az szolgált alapul, mint ha a liberális párt bármely tagja — még Szilágyi Dezsőt sem véve ki — föltétlenül ellenezte volna a klotür behozatalát, hanem igenis a vélemények csak abban divergáltak, vajjon a klotür már most vagy csak az esetre hozassék-e be, ha az ellenzék továbbra is makacsul megmaradna az obstrukció lejtőjén.

S éppen azért, mivel nemcsak Apponyi, de az ellenzék többi korifeusai is meg voltak róla győződve, hogy a további ellenállás, s az obstrukció kinyújtása a liberális párt legradikálisabb elemeit is rákényszerítene a klotür behozatalára, tette az ellenzék le a fegyvert s elégedett meg a 16. §. részleges módosítása nyújtotta gyenge vigasztalással.

Ha pedig csak némi alapja lett volna a szabadelvű párt meghasonlásáról szóló híreknek, az ellenzék bizonyára vígan folytatta volna tovább is a háborút. Igen, a liberális párt egységes volta és az ő nagy ereje törte meg ezutal is az ellenzéki rohamot. S ennek a ténynek mi magunk is jobban örvendünk, mintha csak ugyan a klotürt kellett volna segítségül hívni. Az ellenzék pedig merítsen okulást a kapott leczkéből. Mert a szabadelvű párttal és a kormánynyal nem lehet ám minduntalan paczkázni.

Veritas.

Magyar társadalom.

(Vége)

Hiába lett volna az új erőre kapott Magyarország küzdelme, szenvedése, fáradsága, száraz és száraz vértanúsága és megdicsőülése? Oly sokan vagyunk már, hogy egymás ellen fordulhatunk s kész prédául dobhatjuk saját magunkat a ránk leső fondor ellenségeknek?

A kik nem hatalmat, jogot, vagyont akarnak osztani velünk, mert hiszen részesedtek benne s ha nem részesedhetünk mindig becsülettel, de ki akarnának fosztani, ki akarnának szorítani bennünket, kiüzni saját otthonunkból, várunkból.

Hihetetlen, hogy a magyar társadalom, mely fentartója és fölemelője volt hazájának, észre nem térne az utolsó napokban. Hogy ne kívánná ön maga erejével kiirtani sebeit, melyek, remélhetőleg csak időleges természetű kelevények, még nem mérgezték meg az egész szervezetet, de alkalmasak rá, hogy megmérgezzék, tönkre tegyék.

A különböző érdekharez mellett egy más nagy betegsége is van a mai társadalomnak, mely azonban közös baj más nemzetekkel; noha egyikben sem lehet annyi kárt, mint a mieinkben, hol a társadalomnak még nincs meg egységes nemzeti jellege. Ez a századvégi betegség, minden ideális törekvés fitymálása, elvetése, kizárólag az érdek hajhászása, anyagi előny végeztelével, bármint uton, még büns uton is.

Az egyéni képességnek meg nem felelő, soha ki nem elégíthető vágy tolokodó előrenyomulása egyfelől, a vagyontalan, ugynevezett kis emberek nyomása másfelől. Ez a mai állapotok kórsága. Az első maga után vonja a számos visszaélést, erőszakosságot, csulást, gyilkosságot és öngyilkosságot, melyeknek felsorolásától csak úgy hemzsegne a lapok mindennap s melyek meglazítják, sőt megsemmisítik az embereknek egymás iránt való bizalmát, fölkeltik féltékenységét, irigységét, undorodását embertársaitól és végre a maga életétől; a másik fenyegető rémet szült, a szocializmust, mely már gyökerében támadja meg a mai társadalmat, még pedig nem a bűnöst, hanem azt is, mely tudna és tud egységes lenni, utópiát irt zászolója, a kommunizmust, melyet ugyan soha nem fog tudni megvalósítani, de vele elámitja a bajokba döntött, visszaélő, telhetetlen töke által nyomott proletariátust, melynek nem kell többé sem Isten, sem haza, csak osztzkodás.

Óriási megpróbáltatás előtt áll a magyar társadalom.

Ki mutatja meg neki a herkulesi utat, ha magának nincs ereje, hogy azt kövesse?

Csak egy egyetlen jelszót kellene felkapnia: erős magyar társadalom! Ennek megértése és hűséges végrehajtása nem engedné felülkerekedni a szétszűllésre vivő aprólékos, csuf és veszedelmes külön érdekeket. Ebben a törekvésben ki van kötte minden, a mi a magyar társadalmat megtisztíthatja, megdicsőítheti: erkölcsösség, hazafiság, emberszeretet, minden.

Ha nem bírjuk felfogni a ezélt, ha nem tudjuk alárendelni rossz hajlandóságainkat a legszentebb közérdek, a haza boldogsága követelésének: vajjon mit és miért ünneplünk akkor a két ezred választó vonalán?

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara évkönyve.

A napokban adta ki a székely iparkamara jelentését a mult 1896. évről. Nagy gondosan összeállított munka ez, mely kiterjed az ipar- és kereskedelem minden ágára s hű képét mutatja közgazdasági életünkben elért eredményeknek. A jelentés méltó dícséretre szolgál a kamarának, mely fennállása óta oly nagy buzgalommal s oly szép eredménnyel szolgálja a székely érdekeket. A kamara jelentéséből a következőket közöljük:

Általános közgazdasági helyzet.

Rogyogó év hajnala derült 1896-al a magyar hazára és nemzetre, mely sok küzdelemmel bár, de nem kevesebb dicsőséggel letűnt ezer év fényét árasztotta szét. Vajjon volt-e s lehetett-e magyar e hazában, kinek szíve hevesebben ne lüktetett volna annak tudatára, hogy ő egy olyan nemzetnek tagja, mely ime ezer éves multtal büszkélkedhetik? Mely kiállva vészt és vihart, kiállva a megpróbáltatások minden nemét, kiállva az elnyomatásnak minden zsarnokságát, kiállva az nemzeti jellegnek elkobzása iránti minden kísértést és kíséreltet és kiállva vagyonának a zsarnok idegen által évszázadokon át való jogtalan elorzását; szóval kiállva az élete ellen intézett minden merényletet: él és áll Európa közepén meg nem törve, hanem erőben megnövekedve, mint a megterhelt pálma és áll dőlezen, miként az égre törő ezédrusa.

Nem volt, nem lehetett olyan magyar hazafi és hazafiakból alakult olyan testület, a ki és a mely áthatva ne lett volna a legigazibb öröm, büszkeség és lelkesedés által és ezeknek ki fejezést is adni ne törekedett volna. Soha egy nemzet nagyobb lelkesedéssel nem ünnepelt, mint a minő lelkesedéssel és maradandó emlékekkel ünnepelte meg a magyar nemzet az 1896-ik évet, mint fennállásának ezredik évét. Mintha csak mindenkit ihletség szállott volna meg, sietett minden egyén s minden testület halát adni már az év hajnalának pirkadásakor az egek urának, a mindenség atyjának, hogy a magyar nemzetnek s e nemzet imádott honának ez örömnünnepet megérni engedte.

Kamaránk is mindjárt, az örökre emlékezetes nagy határjelző-év beköszöntésével, januárban tartott első teljes ülése alkalmából, kegyelettel áldozott az ezer év emlékének s a kamara elnöke Tauszik B. Hugó a következő hazafias szelleműtől áthatott lendületteljes beszéddel méltatta, a napirend előtt, annak nagy jelentőségét:

„Tisztelt kamara! A hazafiatlanság vádja illethetne engemet, ha a jelen alkalommal, a midőn a beállott új évben a kamara az első teljes-ülését tartja, a melynek alkalmából melegen üdvözlöm a kamarának szép számmal megjelent tagjait — meg nem emlékezném azon minden magyar ember szívét örömmel, lelkét pedig mélységes hálával eltöltő nagy eseményről, hogy a mindenható kegyelméből nemzetünk a jelen évvel második ezred évébe léphetett át.

A költő szavaival élve: „Ezer éve, hogy e nemzet itt magának hazát szerzett“ és ezer év nagy idő még a nemzetek életében is; a magyar nemzetre nézve pedig nagy jelentőségű és történelmi nagy fontossága, mert az egyetlen az egész kontinensen, a mely mint egységes hazával és alkotmánnyal bíró nemzet ezt már megérte és megünneplheti.

jelentették meg az ötvenes években a legsajátosabb áttöltözésekben; vagy melyek szerint foglyul esvén, az oroszok Szibériába vitték. A sagesvári csata után senki sem látta őt s kik költőnek adták ki magukat, utóbb mind többé-kevésbé ügyes csalóknak bizonyultak. Felesége 1849/50. telén maga is elutazott férje keresése végett Székely-Kereszturra s ott az előadott eseményeket hallván, nem kereste többet, visszatért.

1849. jul. 31-ike késő délutánjáig terjednek tehát a költő életéről való tudomásaink; a többi csak hozzávetés. A válság halálos rémületében a csata végén eltűnik örökre szemünk elől, megfelelve annak az égi végzetnek, melyről oly csodás jó nyilatkozatokat tett mindenik időszakában, hol óhajítás, hol határozottat kijelentés alakjában,

Midőn augusztus 2-án már a menekültek mind Vásárhelyre értek, mindenki utána tudakozódott.

Valahányszor egy kard esőrrént meg a főhadiszállás lépcsőjén vagy egy szekér zökent meg az ablak alatt, mindenki remény és félelem közt rohant az ajtó vagy ablak felé, feszült lélekzettel keresve őt szemével. Bemlegelő kérdése Petőfi volt, kinek vonásait hasztalan kutatta aggodalmas tekintettel megtért tisztelt közt; csak néma hallgatás volt rá a felelet.

Az, a mit kért, a halál a csatatéren, a szabadságért való küzdelemben, nem csak a rajongó ifjú ábrándos óhajítása: a genius jó látománya is volt, mintha a sors e legőszintébb szívet még ilyen, a kortársak által nem egyszer félremagyarázott nyilatkozataiban sem akarta volna megezáfolni; sőt azzal az örök retéllyel, mely utolsó pillanatain maig lebeg, áldozatának nagyságát, tüaeményes életének jelentőségét és mysticizmusát, geniusának csodáját és fenségét még dicsőbbé tette és megszentelte.

Karddal és vérrel szerezte meg e hont magának nemzetünk s ezer év vihara és balszerencséje közt fegyverrel tartotta meg. Nincs talán rög e házában, a melyet nem öntözött volna a honfivér.

De nem egyedül a kard, nem csupán a harsz vitéség volt az, amely a honalkotás nagy művét és ezer éven át való föntartását az idegen népek tengerében — mondhatni maroknyi magyar nemzetnek lehetővé tette; hanem vele volt a nemzeti erős öntudat, a nemzeti génusz, a melyek áthatották úgy a nemzet böles vezéreit, mint ennek minden egyes fiát. Ezek fokozták izmaik erejét, ezek kölesönöztek fegyvereiknek sikert és szereztok újabb és újabb diadalmakat számukra. Ezek segítették a nemzetet, hogy — bár gyakran dult a bolviszály — a külelenség leverésében egyetértve, eljuthatott a nagy határkőhöz, a melyre föl van írva az ezer év, a melynek öröme rendezhet világra szóló ünnepet.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

— 115 —

Téns Szerkesztő Ur!

Mán vagyok egy nihány esztendeje, hogy a mennyő újságlap vagyok a Jédus ege alatt, egyebet sem csinál, mint a gazdaemberek hejzétte feltett bucsáldok. Nincs az gabonának ára! . . . osztot jalgatta minden pennás ember, pedig egyiknek sincs egy szilok földje sem. Dehát az újságíró csak ojjan, mint az kőmönyseprő, mindetig ott varkja, a hol nem viszket. Mán most betőt az kőváóságik s felmászott az buza ára 10 uj frtra, az rozs meg 6 uj frtra. Most mán tessén a szegény gyalogszeres népért zokogni, a mejjeknek pénzét kell az kenyeret megvenni. En ugy sejtem következtetni, hogy az földműves nép eddég az nagy sirás truczára es megtudott élni, de a szegény föld neküli gyalogszeresek az újságok könyvezése mellett sem tudja majd az télen élelmit megszerezni. Met hát kőrem szeretettel, mikor egy litra borknak az ára 50 kr., hogy legyen képes az szegény ember az mostani drága gabona mellett az kenyérnek valóját megszerezni. Bizony én egy érzékeny szívű besső emberhez illendő buskomor érzülettel pillantok az jövő elébe. Osztán még más lenne, ha az országos gyűlekezethen az hónapák sok veszekedéséből új válóslás lett vóna, mint esztet hangoztatták, met hát egy ügyibe való jó követválóslás egy fél terméssel felér; de hát ennek es farka törött, az törvényesináló urak között esmégg kitört a béke es pedig ojj mértékbe, hogy szerettükbe majd megesszik egymást. S osztán Uram Krisztusom, hogy csinálják egymás után az törvényezikket! Éppeg ugy dolgoznak, mint a eselések, mikoron tánczba kőszűnek. Ezelőtt az ezukkorépa felett egy álló hónapig veszekedtek s most egy óra alatt megcsinálnak egy egész vasutat. Az dolog tehát ugy áll, hogy az gabona megdrágult, válóslás nem leszen, de lesz törvény anyne, hogy ha az ember inádkozik es, törvényes módon kell eselekednie. Az mostani bubánatos világban, kántor komám innánk egy cseppet.

Kárbahágó, 1897. aug. 1.

Maradtam
tiszteltetvel és becsületve
Jámor Están
egyházi és harangkezelő

Színház.

Jelenleg itt működő színtársulatunk Mezey Béla művezetése alatt mindent elkövet ugyan, hogy a közönség részvétét megnyerje. Eddigi előadásából meggyőződünk, hogy igazán jól szervezett társulattal jött hozzánk s valóban nem ő az oka ama részvétlenségnek, melylyel szemben küzdenie kell, mert ő minden megad a publikumnak, a mit csak tőle kívanni lehet, de a közönség ezzel szemben nem adja meg, a mit neki adni kellene! Igaz ugyan, hogy oly időben érkezett, a midőn sokan fürdőn időznek, mások meg a gazdasággal vannak elfoglalva, de ezzel szemben tán mégis maradt még annyi műpártoló, hogy egyszer-másor mégis egy kissé nagyobb közönséget lássuk, mint az jelenleg van.

Különb Szombaton, aug. 7-én félig telt ház előtt „Kis alamuszi” ment kifogástalan jó előadásban. A Kömley Tomja általános tetszést aratott, K. Tarnay Leona ezuttal is sok tapsot s őszinte elismerést aratott páratlan temperatúros játékaival. Méltán osztoszkodhatnak a sikerben: A. Zoltán Olga, Zoltán Ilona, Arkosi Vilmos és B. Szabó József. A többi szereplőkről a legrosszabb indulattal sem tudnánk jónál egyebet mondani, mivel mindonik nemcsak igyekezett, de derekasan meg is felelt feladatának.

Vasárnap Géczy István legújabb színműve: „A leszámolás” került színpadra félig telt ház előtt, praeciz előadásban. E darabban elismerésre méltóan játszottak: K. Tarnay Leona, Zoltán Ilona, kiknek érdemeül tudjuk be az énekeseknél ritkán előforduló enunziációt; Zoltán Ilona bár nem bír a legkiterjedtebb hanggal, de a mivel rendelkezik, azt fűlbemáshozán, kedvesen tudja érvényre juttatni; a közönség meg is jutalmazta tapsal és több dalt megújratja. Ez elismerésben méltán osztoszkodhatik Arkossy Vilmos, ki szép bariton hangjával brillirozott, jótéka pedig jó volt. Nagyon jól alakított Izsó és Krémer is, amár azon jelenet, a mikor Igaz György le akar számolni önmagával s a pisztolyt homlokának szegzi, mely tetteben meggátolya Ember Mihály, egy kissé hatásosabb is lehetett volna. Ezt azonban leszámítva, az egész darab jól sikerült, a mivel azt akarjuk mondani, hogy a többi szereplők is mind jók voltak, helyesen és jól scaeniroztak.

Hétfőn, aug. 9-én Rip van Vinkle regényes operette került színpadra, nagyon kevés számú közönség előtt. A darab — már, a hogy a mi színpadunkon elő lehet adni — elég jól sikerült. A főszerepet Arkosi igazán művészi módon állólag kreálta. K. Tarnay Leona — mint mindig — ugy most is igen kedvesen játszott, valamint Zoltán Ilona és Kömley jó alakjai most is gyönyörködtettek. Az előadást pontos összejáték, ugy a magán parthik, mint a karok kifogástalan harmoniája jellemezte. Nagyon kár, hogy ez előadást csak oly kevés számú közönség élvezte.

Keddén a közönség két kedvencének: Kömleynek és K. Tarnay Leonának jutalomjátékául a „Libapásztor” operette adatott, melyben a jutalmazottakat a közönség megjelenésükkor zajos tapsokkal fogadta és K. Tarnay Leonát több esokorral lepte meg. Ezt különben meg is érdemelték, mert K. Tarnay Leona kitűnő libapásztor, Kömley pedig nagyszerű Amade volt. Nagyon tetszett B. Szabó József Heraldja és Szalóky Desző Crespinje, kiket ehhez hasonló szerepekben nagy örömmel és élvezettel látnánk többször is. A darab sikeréhez hozzájárultak még: A. Zoltán Olga, Zoltán Ilona és Krémer. Ez előadásnál nagy örömmre szolgált az, hogy telt házat láttunk, a mivel nemcsak mi, de azt hisszük — a jutalmazottak is meg lehettek előgedve.

Ujdonságok.

— Milyen időnk lesz? A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a közelebbi napokban szeles, tiszta helyenként felhős idő várható.

— Időjárásunk ugy látszik augusztusban akarja kipótolni — mit az egész nyáron át mulasztott. Nehány nap óta ugyanis gyönyörű időnk van. Felhőtlen az ég, meleg a levegő s csupán a hűvös éjszakák mutatják, hogy erősen közeledünk az ősz felé.

— A szünidőző tanuló-ifjúságnak 14-én (szombaton) tartandó nyári táncmulatságára lázasn folynak az előkészületek, hogy e mulatság is méltó legyen az előbbi években tartott ifjúsági táncvígalmakhoz, rendező a bizottság minden tekintetben igyekszik kielégíteni az érdeklődőket, kik már is nagyszámmal ígérkeztek nemcsak e városról, hanem a közeli fűrdőkről és falvakról, — sreméljük, hogy egyike lesz a legsikerültebb mulatságainknak. A rendező bizottság ez uton is tisztelettel kéri az érdeklődőket, kik netalán bármilyen esekély okból is, meghívót nem kaptak, hogy szíveskedjenek a bizottság elnökéhez, Vajna Elemérhez fordulni, ki a legnagyobb készséggel szolgál még meghívóval.

— Honvéd emlék a Nyerges tetőn. Gyönyörű szép idő kedvezett annak a hazafias ünnepnek, mely f. hó 8-án délelőtt lefolyt a csikvármegyei Nyerges tetőn. Kőtezer embernél többen vettek részt azon s nagy lelkesedéssel hallgatták végig az emlék létesítésére vonatkozó előadást, valamint azokat a nagyhatású beszédeket, melyeket Beze eskimegyei alispán és Kóós Ferenc nyug. kir. tanfelügyelő mondtak az ünneplő közönség egyetverő éljenzése közben. Emelték az ünneplő hatását a dalárda által szépen előadott hazafias dalok is. Az emlék fölavatásán Csikvármegyéből, Háromszék és Brassó vármegyékből számos 48-49-iki honvéd is részt vett s azok között ott volt Tuzson János nyug. alezredes is, ki a diéső emlékü szabadságharc alatt mint akkori őrnagy személyesen vezette a székelyek utolsó ellenállását, melynek színhelye a Nyerges tető.

volt s a melynek emlékére jelölte meg most a kegyelet ezt a helyet emlékközzel. A magasztosan lefolyt hazafias ünnep mély benyomást tett a jelen-voltakra, kik sokszorosan megismételt lelkesült éljenzésekkel adtak kifejezést a szép ünnepélyt rendezők iránt érzett elismerésüknek és hálájoknak.

— Párbaj. Ma reggel Tamásfalván Nalácsi hunyadmegyei nagybirtokos (Kovácsnán fürdő vendég) és Dr. Herepei ügyvédjelölt párbajt vívtak, mely Herepey súlyos megsérülésével végződött. — Oka vendégül össze szólalkozás.

— Táncmulatság. Háromszék vármegye orbai járási községi- és körjegyzők köri egylete által fele részben az „Orbai járási közkörház alap” és fele részben saját pénzarájára Kovácsnán, 1897. évi augusztus hó 21-én, a nyári szinkörben Gr. Mikes Ármán nagybirtokos fővédnöksége, Hollaki Attila, főszolgabíró, Sára Lajos kir. j.-bíró védnöksége alatt táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidj: Személyjegy 80 kr. Családjegy 2 forint és deákjegy 50 kr.

— Baleset áldozata lett egy Kis József nevezetű 4 éves kis fiú. A vasuti síneken játszadozott a kis gyermek s a gyulafalvi tehervonat elütötte. A szerencsétlen fiúcska olyan súlyos zúzódásokat kapott vállán, hogy sebébe belehalt.

— Pálinka helyett méreg. Gyergyó-Ujfaluban Orosz Gyula gyógyszerész, két munkásnak pálinka helyett tövedésből karbolsavat adott. Az egyik munkás, névszerint Szabó János egy félóra múlva meghalt; a másik, a kit Tóth Lajosnak hívnak, szerencsére még idejében kihányta a mérget s valószínűleg fel fog épülni. A vizsgálat megindult.

— Gyilkos merénylet Canovas ellen. Madridban Canovas del Castillo, Spanyolország miniszterelnöke áldozatul esett egy gyilkos merényletnek. Santa-Agnedában történt a merénylet, a hol egy anarkista három revolverlövést intézett a miniszterelnök ellen. Canovas meghalt. Utolsó szavai ezek voltak: „Éljen Spanyolország!” A merénylet neve Colli Augine és Nápolyból való.

— Az árvíz áldozatai. Nógrád Verőczenél a Dunából 13 holttestet fogtak ki. A halottak közt volt egy kis gyermek is, kit bölesőjével együtt sodort magával az ár.

— Vizbe fult. Huszton Teodorovics János husz éves irnok a Nagyág vizébe fult. A holttestet keresik.

— Kirabolt postahivatal. A lipótújvári postahivatalt ismeretlen tettesek feltörték. Több postaküldeményt felszakítottak és a csomagokból az értékesebb tárgyakat elvitték.

— Beomlott városház. Rózsahegyén a most épülő városház beomlott. A szerencsétlenség folytán 5 ember életét vesztette. A kár meghaladja a 10,000 forintot. A vizsgálatot megindították.

— Az „Aradvárosi kereskedelmi akadémiát”, a vele kapcsolatos internátus és a női kereskedelmi tanfolyamot részletesen ismertető legutóbbi évi jelentéssel szívesen szolgál az érdeklődő szülőközönségnek az igazgatóság.

— Fogbajban és foghiányban szenvedők figyelmét ez uton is felhívjuk a városunkban időző fogorosok mai nyílttéri közleményére. — Nevezett urak a mult izben 2 hónapon át városunkban időztek és itt a nagyközönség teljes megelégedésére működtek.

Szerkesztő üzenet.

Hulló levelek. Sajnáljuk, de verseket általában nem közlünk. De ha prózával megkeresi lapunkat, szívesen fogadjuk.

Nyílttér.*

Fogbajban szenvedők figyelmébe!

Tudatjuk K.-Vásárhely és vidéke művelt közönségével,

hogy augusztus hónap végén

újából megnyitjuk ideiglenes

Foggyógyászati műtermünket

Rendelés a fogászat minden ágában.

Foghuzás teljesen fájdalom okozás nélkül. Bombolás, Műfogak.

Műfogak szájpaddal nélkül.

Egyben felkérjük mindazon igen tisztelt patienseinket, kiknek a mult izben történt műtétek közül barminemű javításra szükségük van, hozzánk elfáradni szíveskedjenek, miután minden szükséges javítást díjmentesen eszközölünk.

Tisztelettel

Dr. Huszár és Wellner,
spec. fogászok.

*E rovat alatt közlötökért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Sz. 2785—97 ki.

Hirdetmény.

Alattírt városi tanács által közhírré tétetik, miszerint a folyó évi fegyveradó kivétési listástrom e hó 12-től 20-ig a 8 napi közszemlére a városi adóhivatalnál ki van téve és az a hivatalos órák alatt megtekinthető, esetleges folyamodványok közvetlen a sepsi-szentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóságához adandók be.

Végül felkértnek a t. adózó polgárok, hogy fegyveradójukat 3 nap alatt fizessék be, mert ellenkező esetben végrehajtás alkalmazása mellett fog felhajtani.

K.-vásárhelyt, 1897. év augusztus hó 9-én.

Városi tanács.

138 1—1.

Sz. 500

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1897. évi 5512 p. számú végzése következtében Dr. Balogh Vendel ügyvéd által képviselt Frieländer czég javára kézdivásárhelyi Baka Lajos ellen 150 frt s jár. erejéig 1897. évi június hó 17-én foganatosított kiélezítés végrehajtás útján foglalt és 650 frtra becsült két tarka tehén, két tehénbival, egy négy éves pej kanca, egy herélt 1 éves csikóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. bíróság 5512—1897 számú végzése folytán 150 frt tőkekövetelés, ennek 1896 évi okt. hó 10 napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 36 frt 10 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Kézdi-Vásárhelyt a piacon leendő eszközésére 1897. évi augusztus 19-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a veni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kézdi-Vásárhelyt, 1897. évi aug. hó 5-ik napján.

Kakucsai Ádám,

kir. bírósági végrehajtó.

1—1 140

Sz. 3259—897.

tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a dálnoki kisdédóda végrehajtónak Lázár László hagyatéka a dálnoki Kovács Károly késedelmes vevő végrehajtást szenvedő elleni 710 frt 53 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdi-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő Dálnok község határán fekvő és a dálnoki 517 szám tjkvben foglalt A+ 1755 hrm. alatti 29 frt, 1917, 1918 hrm. alatti 118 frt, 1958 hrm. 33 frt, 1999 hrm. 25 frt, 2204, 2205, 2206 hrm. 19 frt, 2212, 2213 hrm. 10 frt, 2412 hrm. 3 frt, 2593 hrm. 11 frt, 3154 hrm. 81 frt, 3202, 3203 hrm. 222 frt, 3266 hrm. 23 frt, 4165 hrm. 30 frt, 4463 hrm. 31 frt, 4798 hrm. 95 frt, 4905 hrm. 2 frt, 4985 hrm. 3 frt, 5330 hrm. 7 frt 5463 hrm. 5469 hrm. 103 frt, 5475, 5476 hrm. 35 frt, 6000, 6001 hrm. 20 frt, 6208 hrm. 74 frt, 6310 hrm. 50 frt, 7210 hrm. 89 frt, 7321 hrm. 38 frt, 7751 hrm. 121 frt, 8173 hrm. 33 frt, 8230 hrm. 182 frt, 8239 hrm. 76 frt és 8752 hrm. 33 frt, 1031 hrm. 165 frt becsértékű ingatlanok az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi szeptember hó 6. napjának d. 9 órája Dálnok község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladotnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1889. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szánított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékköpes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpótlásnak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismernévyntátszolgáltatni.

A kir. törvényszék, tlkvi. hatóság Kézdi-Vásárhelyt, 1897. július 8-án

Vajna,

kir. törv. bír.

139 1—1

Sürgőnyezim: Solymosy gépgyár

SOLYMOSY és KOSCH

GÉPÉSZMÉRNÖKÖK.

GÉP ÉS KAZÁN GYÁR, RÉZ ÉS VASÖNTÖDE. Kolozsvár, Felsőszén-utca

Gyárt:

Gép, építészeti, kereskedelmi és fémöntvényeket, gőzkazánokat, gazdasági gépeket, előmelegítőket, vaskéményeket, víztartályokat, gőszivattyukat, kut- és más szivattyukat erő- és kézi hajtásra, lövjárgány tengelyeket, teljes közlőmű készleteket és egyes részleteket, úgy mint szikoronokat, fogaskereket, függő, fali és fekvő csapágakat, kötőket stb. közönséges és Sella rendszer szerint.

Gyárt mint különlegességet téglavető gépeket.

Elvállalja malom- és szeszgyárak berendezését, készíti sir- és kert-kerítéseket öntött- és kovácsvasból.

Raktáron tartunk mindenféle gazdasági gépet és ekéket, melyeket előnyös feltételek mellett szállítunk.

102 7—*

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél K.-Vásárhelyen

I. magyar királyi szabadalmazott

OSZTÁLY SORSJÁTÉK

A magyar kir. osztálysorsjáték
50.000 nyerevényének
jegyzéke.

A legnagyobb nyerevény a játéktörv.
9. §. szerint

1.000.000 korona

Egy millió

A nyerevények különleges beosztása
a következő:

Nyerevények	Korona
1 á	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40
50000 nyerevény és jutalom	3.160,000 kor.

összegeben, mely 6 osztályban sorsol-
tatik ki.

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lotri megszűnik és ezen osztály-sorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladottak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztálysorsjáték áll:

100.000 és 50.000

eredeti sorsjegyből és pénznyerevényből.

A nyersési esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lotri, vagy egy igérvány vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mind-nki nyugta kezét a szerencsének viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyerevény a mellette álló nyerevény jegyzékből látható; ezen nyerevények 6 részben lesznek kiadva és a nyers sorsjegyek készpénzben kiadhatók.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:

6 frt egy egész eredeti sorsjegy

3 " egy fél " "

1.50 " egy negyed " "

0.75 " egy nyolcad " "

A húzások a fővárosi vigadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közzegző előtt. A húzásnál mindenki jelen lehet.

Mi fizethetőségünkben eláruljuk vagy utánvételt, vagy az összeg postautóval anyagi beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonban feljegyezzük és vevőink minden egyes húzás után megkapják a kimerítő sorolási jegyzéket.

Rendelvényeket f. é. augusztus hó 19-ig fogadjunk el.

Török A. és Társa

a magyar királyi szabad. osztály-sorsjáték
főelárulói,

BUDAPEST, Váci körút
4 szám.

Ugron Gábor fedéleserepei.

Ugron Gábornak székelyudvarhelyi (bethlenfalvi) téglá és fedéleserép gyárában kétféle cserép készül: gépekkel gyurva és kivetve.

1. Francia cserépzsindely, (hornyolt cserép), melynek méretei következők: szélessége 21 cm., hossza 40 cm., egy □ métert fed 15 drb., egy waggonba felmegy 4300—4500 drb. Kérszül jobb és bal féleserép is. Ara Udvarhelyen waggonban ezenének 24 frt.

Előnyei: ugyanazon fedélterületen a fedésre szükséges cserép sulya 30%-kal könnyebb, mint bármily más cserép sulya. A lécezés 32 cm.-re történvén, fele lécz kell. A fedél egy egészet képez, mely alá eső be nem szíváro, hóg be nem fuvódik, belül hat üres légesatornája lévén a hőség és hideg gyors átváltozatainak ellenáll, télen meleg, nyáron hűvös fedelet alkot.

2. Közönséges fedéleserép gépekkel gyurva egyenletes minőségű agyagból, melynek méretei következők: hossza 40 cm., szélessége 17.5 cm., egy □ métert fed 34 drb., léceznia alálalehet 18 cm-re, egy waggonba felmegy 6300—6500 drb. Ara székelyudvarhelyi állomáson waggonban ezrének 13 frt.

(133) 2—3.